Vrijdag 19 Mei 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4210

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 3[illegible]

Gustav-linie bestaat niet meer.

Cassino veroverd; Formia in de Hitler-linie al gevallen.

Bombardementen op Ploesti, Beograd, Nisj.

Soerabaia en andere bases in het Oosten gebombardeerd.

CASSINO GEVALLEN.

Grote overwinning voor de Geallieerden.

Een speciaal communiqué is uitgegeven door het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels waarin gemeld wordt, dat de Geallieerden Cassino veroverd hebben. De stad viel voor de troepen van het achtste leger nadat omsingelde elementen van de eerste divisie valschermtroepen der Duitsers waren opgeruimd. Poolse troepen veroverden de abdij-heuvel en de ruïnen van de abdij.

Ook Formia aan de Golf van Gaeta is veroverd en Gaeta zelf staat reeds onder het vuur der Geallieerde kanonnen.

„De Gustav-linie heeft thans opgehouden te bestaan", zo zeide het speciale communiqué.

Bij het beschrijven van de zege verklaarde het Geallieerde Hoofdcommando, dat de vijand weinig kon uitrichten tegen de schitterende Geallieerde manoeuvres na de eerste doorbraak van de Gustav-linie door het vijfde leger op 14 Mei en de daaropvolgende snelle opmars der Franse en Noordamerikaanse troepen door de bergen. De troepen van het achtste leger baanden zich een weg vooruit door de Lirivallei en gedurende de laatste 24 uren ontwikkelden zij een nijpe[illegible] verkeersweg 6 — de Via Casilina — werd doorgesneden zodat de vijand zich niet kon terugtrekken.

Het is duidelijk — zo zeide het Hoofdcommando — dat de vijandelijke positie te Cassino onhoudbaar werd en hij voorbereidingen trof tot de terugtocht.

Omsingelingsbewegingen hebben de grote verliezen voorkomen welke zouden zijn ontstaan bij een frontaanval op Cassino, gelijk twee maanden geleden reeds afgeslagen werd.

Door de gevolgde tactiek werd een groot deel van Heinrichs eerste divisie valschermtroepen ingesloten, zodat een terugtrekking onmogelijk was. Het hoofdkwartier van de divisie alsook het geschut lagen evenwel meer naar achteren en ontkwamen ternauwernood.

Een officiële zegsman zeide: „Door een omzwenkende beweging uit het Westen, waarbij verkeersweg No. 6 werd doorgesneden, werd door de Duitse troepen langs het gehele front hier in te sluiten kon het vierde regiment valschermtroepen geen ordelijke terugtocht uitvoeren. Het Duitse commando is wederom te traag geweest in het ten uitvoer brengen van een terugtrekking uit een strategische positie.

Het vierde regiment valschermtroepen viel in de val welke ervoor gelegd was en poogde te laat om uit te breken langs de verkeersweg No. 6 en de bergpaden.

Vele vijandelijke soldaten zijn gedood en er werden gevangenen genomen. Het vijandelijk materiaal werd vrijwillig vernield of achtergelaten. Zo is de slag ten einde gekomen om Cassino dat zo heftig omstreden werd sedert Januari. De uiteindelijke overwinning, welke geboekt werd door het achtste leger is het gevolg van harde gevechten waarbij een groot aantal Duitsers gedood werd en meer dan 1500 werden gevangen. De eerste Duitse divisie valschermtroepen, het crème van het Duitse leger, heeft alzo meer dan de helft van zijn gevechtskracht verloren. Bovendien werd een regiment van de 15e pantsergrenadier divisie in de pan gehakt. Alle elementen van de Geallieerde legers in Italië hebben bijgedragen tot het succes".

De bekendmaking onthulde, dat zowel Cassino als de abdijheuvel welke de stad beheerst, op de morgen van 18 Mei werden veroverd. De bekendmaking van de overwinning kwam 11 uren nadat het officiële Duitse nieuwsagentschap begon rond te bazuinen, dat de Duitse troepen de sterkte ontruimd hadden. Nog andere belangrijke doelen werden genomen door de Noordamerikaanse troepen, die Westwaarts voortrukken, doch de namen ervan mogen nog niet genoemd worden (Napels, (AP) 18.5).

DE OPMARS WORDT VOORTGEZET.

De radio der Verenigde Landen te Algiers zeide, dat de vijfde en achtste legers in Italië aansluiting hebben gemaakt in de Liri-vallei en de opmars voortzetten (Londen, (AP) 18.5).

ONTRUIMING VAN ITALIAANSE KUSTSTEDEN?

De Zwitserse radio deelde mede, dat de Duitsers opdracht hebben gegeven tot de ontruiming van de burgerij uit Genua, Rapallo, Santa Maria Ligure en andere kustplaatsen vóór 20 Mei aanstaande (Londen, (AP) 18.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 18 Mei vonden geen belangrijke veranderingen plaats aan het front. Op 17 Mei ontwrichtten of vernielden onze troepen 10 Duitse tanks, 25 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 18.5).

CHURCHILL ZAL SPREKEN.

Anthony Eden maakte bekend, dat Churchill waarschijnlijk op 24 Mei een verklaring over de buitenlandse politiek zal doen in het Lagerhuis bij de opening van een tweedaags debat (Londen, (AP) 18.5).

BOMBARDEMENTEN OP DE BALKAN.

Geallieerde zware bommenwerpers hebben de aanvallen op de Balkan Donderdag hernieuwd. Het Roemeense olie- en spoorwegcentrum Ploesti werd gebombardeerd, alsook de Joegoslavische hoofdstad Beograd en het Joegoslavische spoorwegkruispunt Nisj. De terugkerende bemanningen rapporteerden goede resultaten (Londen, (AP) 18.5).

DE VERNIELING VAN VIJANDELIJKE VLIEGTUIGEN.

Generaal Henry H. Arnold, Hoofd van de leger-luchtmacht der Verenigde Staten, heeft gezegd, dat de legerluchtstrijdkrachten in 2½ jaar oorlog 20.174 vijandelijke vliegtuigen hebben vernield tegen verlies van 6.154 toestellen (Washington, (AP) 18.5).

ROOSEVELT TEKENT VERLENGING LEEN-PACHT WET.

President Roosevelt heeft de verlenging van de leenpacht wet getekend en noemde het program als een symbool van de Geallieerde eenheid die de dag der overwinning nader zal brengen (Washington, (AP) 17.5)

VRIJGELATENEN.

Onder de Latijns Amerikanen, die ingeruild werden voor Duitse gevangenen bevinden zich de Guatemalase schilder Julio van der Hens met echtgenote en dochter, de oud-consul van Nicaragua te Rotterdam Dr. Swillenberg, en de Nicaraguaan José de la Luz Guerrero (Barcelona, (AP) 17.5).

LARRY ALLEN VRIJ.

Larry Allen, oorlogscorrespondent van de Associated Press en winnaar van de Pulitzer prijs voor 1941, is te Barcelona ingeruild bij een nieuwe inruiling van Noordamerikaanse en Duitse gevangenen. Allen zat 20 maanden gevangen in Italië. Hij werd gevangen genomen bij de commando-aanval op Truk van 13 September 1942 (Barcelona, (AP) 17.5).

SERGEI DOOD.

De Metropoliet Alexei van Leningrad en Novorogrod is waarnemend Patriarch geworden van de Russische Orthodoxe kerk overeenkomstig het verlangen van Zijne Gelukzaligheid Sergei, die Maandag jongstleden is overleden. Men verwacht, dat het Synode van Bisschoppen later bijeen zal komen om een nieuwen Patriarch te kiezen. Sergei is op Hemelvaartsdag begraven in de kelder onder de Bogoyavalenski Kathedraal.

HET BEZOEK AAN RUSLAND.

Het Bezoek van Pastoor Stanislaus Orlemanski en Professor Lange aan de Sovjet-Unie ten behoeve van de Pools-Russische vriendschap, werd door de Unie van Poolse Patriotten in de Sovjet Unie verwelkomd. „Twolna Polska", het orgaan van de Unie, publiceerde uitgebreide biographieën van Orlemanski en Lange. De laatstgenoemde verblijft nog tijdelijk in Moskou (Moskou, (AP) 17.5).

CARDINAAL HLOND ZIEK.

Zijne Eminentie August Cardinaal Hlond, Primaat van Polen, is ernstig ziek in de Fresnes-gevangenis nabij Parijs, volgens berichten die in Barcelona ontvangen werden. Het bericht zeide, dat de Duitsers alle pogingen van het Vaticaan van de hand wezen om zijn invrijheidsstelling te bewerkstelligen teneinde hem een behoorlijke behandeling te doen ondergaan (Barcelona, (AP) 17.5).

ZWEDENS UITVOER NAAR DUITSLAND.

Men gelooft, dat een beslissing ten aanzien der Geallieerde pogingen om de Zweedse uitvoer van kogelkussens naar Duitsland stop te zetten, binnen de volgende 36 uren zal worden getroffen. Een compromis wordt waarschijnlijk geacht (Stockholm, (AP) 17.5).

DE CONCENTRATIE VOOR DE INVASIE.

Jean Paquis, de commentator van Radio-Parijs, zeide, dat Generaal Eisenhower 50 divisies en 8000 parachutisten in het Zuiden van Engeland heeft samengetrokken waar een armada van invasie-vaartuigen de havens vult. Andere commentators van de as waren van mening, dat het aanvalsuur nabij is. Paquis zeide nog:

„De Engelse en Noordamerikaanse invasietroepen hebben zich opgehoopt bij de inschepingspunten en alle tekenen wijzen erop, dat de invasie eerder zal worden ondernomen dan sommige mensen verwachten. Een hele armada, bestaande uit transportschepen, koopvaardijschepen, gevechtseenheden, invasie-schuiten, motortorpedoboten en torpedojagers is geconcentreerd in de havens van Zuid-Engeland vooral in het gebied van Bristol. Tot nu toe is niet vastgesteld waar de Geallieerde slagvloot zich bevindt" (Londen, (AP) 17.5).

VLIEGVELD VAN MYITKYINA VEROVERD.

De strijdkrachten van Luitenant Generaal Joseph Stillwell hebben Woensdag het Zuidelijke vliegveld van Myitkyina, de grootste stad in het Noorden van Birma welke in Japanse handen is, veroverd. De aanval kwam na een onherbergzaam oord trekken. drie colonnes van Chinezen en Noordamerikanen onder bevel van Brigadier Generaal Frank Merrill. Men moest hiertoe door een onherbergzaam oord trekken. De Japanners werden blijkbaar verrast, aangezien zij weinig tegenstand boden. Ogenblikkelijk kwamen transportvliegtuigen met zweefvliegtuigen op het vliegveld dalen met versterkingen, waaronder vooral Chinese troepen. Volgens de laatste berichten wordt Myitkyina zelf onder vuur genomen door de Chinees-Noordamerikaanse strijdmacht (Kandy, Ceylon, (AP) 18.5).

Het nieuws van vandaag.

De Gustav-linie bestaat niet meer. Dit heeft het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels verklaard in een triomfantelijke bekendmaking, waarin o.a. wordt verteld van de verovering van Cassino, het vijandelijk bastion, dat een verdere opmars over de Via Casilina naar Rome blokkeerde. De verovering van Cassino werd tot stand gebracht na een omsingelende beweging door de Fransen en Noordamerikanen van het vijfde leger. De troepen van het achtste leger hebben evenwel de stad bezet en de abdij-heuvel, welke er achter ligt. Poolse troepen bevinden zich nu rondom de puinen van de beroemde abdij, waarvan blijkbaar nog weinig meer te redden zal zijn na een Duitse bezetting en herhaalde bombardementen en beschietingen.

De Gustav-linie bestaat niet meer en de Hitler-linie wordt bereids aan de linkerflank aangevallen. Formia, een der pijlers waarop deze linie rust, is reeds veroverd door de Noordamerikanen en Gaeta staat op vallen. Het is te verwachten, dat de Hitler-linie de Geallieerden minder op zal houden dan de Gustav-linie, aangezien de Duitse tegenstand ernstig gedesorganiseerd is. Dan zijn er nog Geallieerde troepen op het strandhoofd van Anzio, die een ernstige bedreiging in de zij der Duitse legermachten vormen.

Een onbevestigd bericht van Zwitserse zijde maakt melding van een Duitse order tot het verwijderen van de burgerbevolking uit zulke kuststeden als Genua, Rapallo en Santa Maria Ligure, waaruit zou blijken, dat de Duitsers een Geallieerde landing in het Noorden verwachten. Zij zouden wel eens gelijk kunnen hebben evenals zij gelijk kunnen hebben in hun voorspellingen, dat de invasie in het Westen nu niet lang meer op zich zal laten wachten. Maar de lucht-activiteit is daar de laatste dagen slap geweest. Pas hedenmorgen schijnen de zware bommenwerpers weer in honderdtallen boven Duitsland verschenen te zijn.

De Geallieerde vliegtuigen uit Italië hebben gisteren ook belangrijke doelen in de Balkan aangevallen zoals Ploesti, Beograd en Nisj. Mogelijk dat de opmars van het Rode leger nu ook spoedig zal worden hervat, maar het laatste communiqué uit Moskou zegt nog steeds, dat er geen belangrijke veranderingen aan het front plaats vonden.

In het gebied van de Stille Oceaan zijn weer een hele reeks vijandelijke bases aangevallen. In Nederlands Indië is het voornaamste doel Soerabaia — de bekende vlootbasis op het eiland Java — geweest.

In Birma is een vliegveld van de belangrijke stad Myitkyina veroverd en thans zijn de Geallieerde troepen reeds in de buitenwijken van de stad doorgedrongen.

VOOR HET VADERLAND.

Weer zijn twee Nederlandse vaderlanders wegens sabotage doodgeschoten door de Duitsers. De terechtstellingen hadden Woensdag plaats. Beide slachtoffers zijn Frank Smits, 24 jaar uit Hulsberg en Dirk Plagmeyer, 23 jaar uit Sassenheim. Bij de huiszoeking zou bij Smits een vuurwapen zijn gevonden, dat hij tegen de bezetters wilde gebruiken. Plagmeyer had opdracht Duitse militaire instellingen te bewaken, maar vervulde zijn taak niet naar behoren. (Aneta)

LOPEZ TERUG.

Het informatiebureau van de Colombiaanse regering maakte bekend, dat President Alfonso Lopez het bestuur heeft hervat na een stemming van de Senaat waarbij zijn verzoek om af te treden werd verworpen. Hiermede heeft men het vertrouwen in Lopez te kennen gegeven. De President was bijna zeven maanden afwezig, in welke tijd het Presidentschap werd waargenomen door Dario Echandia (Bogota, (AP) 17.5).

KIESRECHT VOOR DE VENEZOLAANSE VROUW.

Het Venezolaanse Congres heeft Woensdagavond in een buitengewone bijeenkomst een wet aangenomen om aan de Venezolaanse vrouw het recht toe te kennen te kiezen en te worden gekozen voor gemeentebesturen en elke publieke post te bekleden bij benoeming door de regering (Caracas, (AP) 18.5).

DUITSERS SCHIETEN ONTSNAPTE GEVANGENEN NEER.

Anthony Eden maakte in het Lagerhuis bekend, dat 47 officieren van de Raf — waaronder ook Australiërs, Canadezen, Nieuw Zeelanders, Nederlanders, Noren en vliegers van andere nationaliteiten vallen — door de Duitsers zijn doodgeschoten na een massavlucht uit een krijgsgevangenenkamp nabij Dresden op 25 Maart. 76 Officieren namen aan de ontsnappingspoging deel, aldus vertelde Eden. 15 Zouden zijn gevat en 14 zouden nog voortvluchtig zijn. Eden zeide, dat sommigen werden doodgeschoten toen zij zich verzetten tegen arrestatie; anderen werden neergeschoten bij een nieuwe ontsnappingspoging. Het is de eerste maal, dat een dergelijk voorval plaats vond in de oorlog. „De regering is ernstig geschokt door het nieuws", aldus zeide Eden, „en heeft een dringend verzoek gericht aan de beschermende mogendheid (Zwitserland), door welks bemiddeling het nieuws de familieleden en het Ministerie van Luchtvaart bereikte, om een volledig rapport van de Duitse regering te vragen over de omstandigheden waaronder deze mannen gedood werden.

Eden zeide, dat het feit bekend werd bij een der gebruikelijke bezoeken van een vertegenwoordiger der beschermende mogendheid aan het kamp op 17 April jl. De namen van de doodgeschoten officieren werden verstrekt aan den vertegenwoordiger en de naaste bloedverwanten zijn in kennis gesteld.

Eden zeide zijn diepste medeleven te willen betuigen aan de nagelaten betrekkingen van de overledenen en hulde te brengen aan de moed en het grote militaire plichtsbesef, dat door deze dappere officieren werd getoond.

In antwoord op een vraag van Sir Percy Harris, lid van de Arbeiderspartij, zeide Eden, dat de Duitse regering zeker aansprakelijk gehouden wordt voor elke overtreding van de internationale wetgeving (Londen, (AP) 19.5).

COMMANDO-AANVAL OP PAROS.

De radio van Berlijn zeide, dat Britse Commando-troepen in de nacht van 15 op 16 Mei een aanval deden op het eiland Paros in de Aegeïsche Zee. De aanval zou zijn afgeslagen. Paros ligt op ongeveer 160 kilometer ten Noorden van Creta (Londen, (AP) 19.5)

DE RUSSISCH-POOLSE GRENS — III.

Verdeling van Lithauen bracht godsdienstvervolgingen.

Na de verdeling van Lithauen in 1795 toen Rusland met goedvinden van Pruisen en Oostenrijk, het grootste deel bezet hield, werd het een slagveld van de strijd van zijn volk om het behoud van de godsdienstvrijheid en de herkrijging van die onafhankelijkheid.

Van de veertiende eeuw toen Lithauen het Christendom omhelsde, heeft het voor deze twee dingen gestreden; heeft het de aanvallen van de Pruisen in het Westen en de Moskouers in het Oosten getrotseerd, die erop uit waren om Lithauen te onderwerpen en zijn cultuur te vernietigen.

De ongeveer één millioen Lithauers die in de Verenigde Staten wonen hebben zeer veel bijgedragen tot de culturele en politieke vrijheid van hun land en zij zijn zeer bemoedigd door hetgeen President Roosevelt op 15 October 1940 zei tot een afvaardiging van Lithauers: „De onafhankelijkheid van Lithauen is niet verloren, doch slechts tijdelijk onderbroken".

Dat was echter vóórdat de Verenigde Staten een bondgenootschap aangingen met de macht, die Lithauen bezet houdt......

Onafhankelijkheid gewaarborgd.

Er bestaan verdragen tussen Lithauen en de Sovjet Unie, waarbij deze laatste herhaaldelijk Lithauens onafhankelijkheid voor altijd waarborgt. En nu wil Rusland dit kleine land dat onder een onafhankelijk democratisch bestuur, zoveel bereikt heeft bij zich inlijven.

Het grondgebied van Lithauen met inbegrip van het Memel-gebied welke bij het verdrag van Versailles werden vastgesteld, en het Wilno district, met inbegrip van de stad Wilno, de oude Lithause hoofdstad, beslaan een oppervlakte van 56.000 Km² (Nederland 35.000 Km².) en heeft een bevolking van 3.032.863 mensen, waarvan het overgrote deel Katholiek is.

Dit volk vormt bovendien een apart ras en spreekt zijn eigen taal. Het is Koning Mindaugas geweest, die Lithauen voor het eerst één maakte in het begin der dertiende eeuw, en zijn vijanden zowel in het Oosten als het Westen versloeg.

Onder dezen Koning werd het Christendom voor het eerst in Lithauen ingevoerd. Koning Mindaugas, voldaan over zijn overwinningen, zowel in het Oosten als het Westen sloot, onder leiding van den Paus, die Lithauen voor het Christendom hoopte te winnen, in 1259 een verdrag met zijn overwonnen tegenstanders.

Het Christendom doet zijn intrede.

Met de dood van Koning Mindaugas, verdween het Christendom uit het land en werd pas hersteld in 1387 toen „het doopsel aan Lithauen werd toegediend in Vilnius". Deze stad, het tegenwoordige Wilno, werd in 1323 gesticht door Gedminas, Groothertog van Lithauen. Het werd de hoofdstad van het land.

Het volk van Lithauen zal Vilnius altijd als zijn hoofdstad blijven beschouwen. De ruïnes van de oude citadel worden door de Lithauers beschouwd als het symbool van nationale eenheid.

In 1385 dus kort voordat het land officieel het Christendom omhelsde kwam het tot een personele unie tussen Polen en Lithauen. Ondanks deze unie bleef de onafhankelijkheid van de beide landen onbeperkt voortbestaan.

Ieder behield zijn eigen volksvertegenwoordiging, regering, en legers. Later onderging Lithauen grote uitbreiding onder Vytautas den Grote, die tevergeefs getracht heeft de personele Unie met Polen te verbreken.

Het uit nood geboren verbond met Polen leidde tot Lithauens ondergang.

Het altijd dreigend gevaar van een aanval van Moskou echter, noopte de Lithauers om hun band met Polen steeds krachtiger aan te halen. Dit leidde tot de ondertekening van de rijksdag te Lubin in 1563. Door dit Verdrag werd een groot gedeelte van het grondgebied van het groothertogdom aan Polen afgestaan. Algemeen was men gekant tegen de Unie. De afgevaardigden van Lithauen hebben al het mogelijke gedaan om de vereniging ongedaan te maken.

Maar ondanks hun tegenstand wisten de Koning en de Poolse afgevaardigden hun wil door te drijven en werd tot de Unie besloten. De ongelukkige vereniging heeft Lithauen slechts nadeel berokkend, want zij leidde uiteindelijk tot zijn deling samen met Polen in 1795.

Russische overheersing.

Toen Polen en zijn bondgenoot zagen dat hun onafhankelijkheid gevaar liep stonden ze op onder leiding van generaal Kosciusko. De opstand mislukte.

Met de verdeling van Lithauen en Polen in 1795, begon een tijdperk van Russische overheersing en van politieke en culturele en godsdienst vervolging voor het volk van Lithauen.

Maar hun strijd om het behoud van hun geloof en de herkrijging van hun onafhankelijkheid werd met succes bekroond, toen na de eerste Wereldoorlog Lithauen als onafhankelijke Staat erkend werd.

Laatste Nieuws.

— Officieel wordt bekendgemaakt, dat grote strijdkrachten van Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators Berlijn en Brunswijk heden aangevallen hebben.

De bommenwerpers werden geëscorteerd door grote strijdkrachten van Thunderbolts, Lightnings en Mustangs. De aanval kwam minder dan 24 uur nadat Generaal Arnold verklaarde, dat Duitsland nog niet de volle kracht van de Geallieerde luchtmacht gezien heeft. Kleinere formaties van Britse vliegtuigen vielen niet nader genoemde doelen in het Noorden van Frankrijk aan.

— Ambassadeur Franz von Papen heeft gisteren met President Inonu van Turkije en den Minister van Buitenlandse Zaken Numan Menemencioglu geconfereerd na een bezoek aan Berlijn.

— Het Duitse communiqué meldt, dat een Geallieerde aanval met zeer grote tankstrijdkrachten en gesteund door vliegtuigen in het gebied van Pontecorvo in Italië is afgeslagen met hevige verliezen voor de Geallieerden. Een plaatselijke deuk werd gemaakt door de Geallieerden bij Santa Olivia, doch deze werd „verzegeld" in bittere gevechten.

Een Pijplijn van 19300 Kilometer.

Drie Noordamerikaanse oliemaatschappijen beginnen deze taak met regeringssteun.

Engelse bezorgdheid.

De Noordamerikaanse pers wijdt nogal aandacht aan de overeenkomst tussen de Petroleum Reserve Corporation — een regeringsinstelling onder leiding van Harold Ickes, den Noordamerikaansen Secretaris van Binnenlandse Zaken en Wartime Petroleum Administrator — en drie van de grote Noordamerikaanse petroleum-maatschappijen om in Saudi Arabië een pijplijn van 19300 kilometer aan te leggen.

De kosten van deze pijplijn, die tussen de 135 en 165 millioen dollar geschat worden, zullen door de Noordamerikaanse regering worden gedragen. De drie betrokken maatschappijen, de Standard Oil of California, de Texas Company en de Gulf Oil Corporation hebben de verplichting op zich genomen om dit bedrag over een tijdvak van 25 jaar terug te betalen.

Als vergoeding garanderen de drie maatschappijen een milliard vaten petroleum voor het Noordamerikaanse leger en de vloot te reserveren en zijn bereid in noodgevallen de gehele productie aan de regering te verkopen, terwijl bovendien de regering de beschikking heeft over petroleum tegen een prijs beneden de marktwaarde.

Het aanleggen van een dergelijke reusachtige pijpleiding vereist tijd. Deskundigen zijn het er over eens, dat daar een of twee jaar mede gemoeid is, aangezien er nog al terrein-moeilijk-heden te overwinnen zijn. Om den lezer enigszins een idee te geven wijzen wij er op, dat men bij de aanleg van de zg. „Big Inch Pipeline", die nu het Oostelijke gedeelte van Noord-Amerika van petroleum voorziet en waarbij men onder gunstige omstandigheden werkte, niet verder kwam dan 48 kilometer per week.

Uit een en ander valt gemakkelijk af te leiden, dat men met de aanleg van de pijplijn in Saudi Arabië eerst na de oorlog gereed zal zijn.

Hoe is het te verklaren, dat de Noordamerikaanse regering zich zo plotseling werkelijk met de Noordamerikaanse petroleum-belangen in het buitenland gaat bemoeien, terwijl zij zich voorheen — in tegenstelling met de Engelse regering — altijd min of meer op de achtergrond heeft gehouden?

Deskundigen hebben de mogelijkheid geopperd, dat de petroleumvoorraad van de Verenigde Staten over twintig jaar dermate zal zijn ingekrompen, dat dit land niet in staat geacht kan worden de nodige petroleum voor een onverhoopte volgende oorlog te suppleren, Ickes heeft dan ook gezegd, dat het nieuwe project beschouwd moet worden als een maatregel ter handhaving van de na-oorlogse collectieve veiligheid. Door dit grootscheepse plan kan men nu Europa na de oorlog van petroleum voorzien, terwijl de Europese landen vroeger in vredestijd hun petroleum in hoofdzaak van het Westelijk Halfrond betrokken.

Door de aan te leggen pijplijn in Saudi Arabië, kan men dan de petroleum, die men anders naar Europa zou verschepen, voor noodgevallen reserveren en kan men de in het Caraïbische gebied aanwezige petroleum tot de voorraadschuur van de Verenigde Staten maken. Het Caraïbische gebied is goed voor 7 milliard vaten per jaar, hetgeen een derde is van wat Noord-Amerika zelf produceert.

In vredestijd werden gewoonlijk ongeveer 300.000 vaten per dag van het Westelijk Halfrond naar Europa verscheept en het is te voorzien, dat het Caraïbische gebied na de wapenstilstand ook nog geruime tijd belangrijke voorraden zal leveren. Men zou dan tot die tijd geen reserve voor Noord-Amerika kunnen kweken.

De Europese behoeften kan men nu min of meer opvangen door het Nabije Oosten, waar men over 15 milliard vaten per jaar beschikt (5 milliard uit velden van Noord-Amerika). De velden daar zijn echter slechts matig ontwikkeld, terwijl men bovendien om het Arabische schiereiland en door het Suez-Kanaal moet varen. Door het nieuwe plan nu zullen de tankers in de Middellandse Zee kunnen laden. De genoemde maatschappijen hebben belangrijke concessies in Saudi Arabië en op het daarbij gelegen eiland Bahrein. Men schat dat men alleen daar al over twee milliard vaten per jaar zal kunnen beschikken, maar het uiteindelijke cijfer zal belangrijk hoger zijn, daar er nog heel wat te exploiteren valt.

Het spreekt vanzelf, dat het aanleggen van een dergelijke pijplijn geen stap van vandaag op morgen is. Het gehele politieke systeem van het Nabije Oosten en de dominerende positie van de Engelsen in dat gebied is er mede gemoeid. Men had de goedkeuring van Ibn Saud, absoluten heerser van Saudi Arabië, nodig. Volgens de Noordamerikaanse pers houdt Ibn Saud er een eigen soort „new deal" op na en heeft grootse plannen om zijn gebied op moderne leest te schoeien en tot het irrigeren van zijn landbouw over te gaan. De Noordamerikaanse regering heeft hem een landbouwkundige commissie gestuurd en hem landbouwmachines beloofd. Ibn Saud heeft een zwak voor de Noordamerikanen, want zij zijn het tenslotte geweest, die zijn petroleumvelden hebben ontwikkeld. Voor de uitvoering van zijn plannen heeft hij geld nodig en de Noordamerikaanse petroleum-maatschappijen zijn maar al te bereid hem dit te verschaffen.

Een tak van de pijplijn zal in Kuwait beginnen, waar de Noordamerikanen en de Engelsen samen een concessie hebben. Het einde van de nieuwe pijplijn loopt door Engels domein. Engeland heeft er altijd een conservatieve petroleum-politiek op na gehouden, maar de oorlog heeft de beide grote mogendheden dichter tot elkaar gebracht en hun na-oorlogse problemen lopen parallel. Alleen Noordamerika is eigenaar van de petroleumconcessies in Saudi-Arabië.

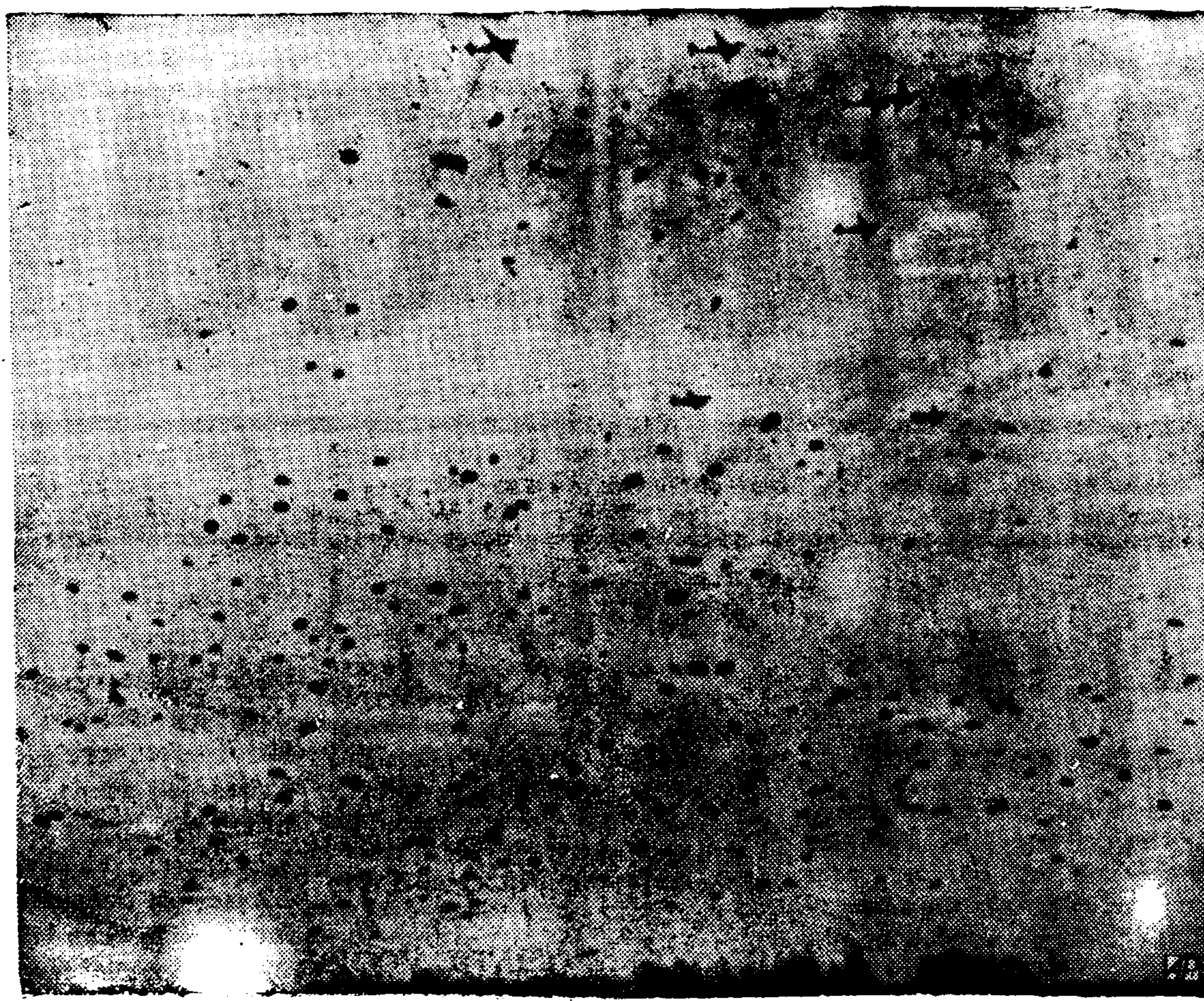
Wat zegt Engeland over het nieuwe plan? Volgens berichten uit Londen, verschenen in de Noordamerikaanse pers, schijnt men daar enigzins geïrriteerd te zijn over het feit, dat de plannen zijn uitgewerkt zonder overleg met de Geallieerde mogendheden en er heerst bezorgdheid over de strategische consequenties, waarbij men de nadruk legt op de mogelijkheid van een Noordamerikaanse marine-basis in de Middellandse Zee. Engeland is van mening, dat Washington de politieke gevaren, inhaerent aan de bouw van een dergelijke pijplijn, onderschat.

Het State Department zegt, dat het openbaar belang van de Verenigde Staten een maximale instandhouding vraagt van petroleum- reserves in Noord-Amerika en dichtbij Noord-Amerika en uitbreiding op grote schaal van bezittingen in buitenlandse petroleum-reserves door Noordamerikaanse maatschappijen. Vandaar dat de Noordamerikaanse regering het plan heeft het Nabije Oosten als de petroleum-voorraadschuur voor Europa te laten fungeren, terwijl de petroleum in het Caraïbische gebied voor Noord-Amerika zelf gereserveerd zal blijven voor noodgevallen.

Het was duidelijk, dat bij het bekend worden van het voorgenomen project, een aantal petroleum-maatschappijen zich daartegen zouden verzetten. Ralph T. Zock, de President van de Bond van Onafhankelijke Petroleum-Maatschappijen, heeft te kennen gegeven, dat hij alles in het werk zou stellen om de aanleg van de nieuwe pijplijn niet te laten doorgaan. Hij zegt, dat het project lijnrecht ingaat tegen het geldende principe: „het winnen van de oorlog is nummer één". Het aanleggen van de pijplijn duurt twee jaar en kan derhalve als een na-oorlogse plan worden beschouwd. De regering, zo vervolgt hij, heeft gezegd spoedig met de aanleg te zullen beginnen. Dat betekent, dat men schepen nodig heeft, staal, arbeiders, allemaal dingen die men juist op dit ogenblik node kan missen. De regering, zo zegt de heer Zock, betaalt bij dit nieuwe project geen belasting en de petroleummaatschappijen wel, hetgeen hierop neerkomt, dat de petroleum-industrie belastingen betaalt om de middelen op te brengen om zichzelf „uit zaken" te helpen.

Een deel van de Noordamerikaanse pers schrijft, dat de regering zich op politiek terrein gaat begeven in een gedeelte van de wereld waar zij op weinig of geen ervaring kan bogen. Een ander deel zegt, dat de toekomst van de wereld berust bij diegenen, die het toezicht handhaven over zulke vitale grondstoffen als petroleum. Andere toonaangevende bladen schrijven, dat de petroleum-politiek van de regering behoren aan te passen aan de buitenlandse politiek van de regering behoren aan te passen, terwijl de quaestie van productie en raffineren toch in particuliere handen blijft.

Het staat wel vast, dat er nog menig hartig woordje gezegd zal worden voor de gehele zaak haar beslag heeft en de eerste petroleum door de lange pijplijn zal vloeien. (Aneta)

De lucht boven deze niet genoemde basis ergens in Engeland is gevuld met parachutisten en valschermen met voorraden bij het houden van manoeuvres ter voorbereiding van de invasie. Meer dan 1500 man namen eraan deel. De vliegtuigen (boven) die de parachutisten aanvoerden, zijn C-47s.

CURAÇAO

GROEP N.J.K. TE NEW YORK.

Te New York heeft een vergadering plaats gehad van Nederlandse journalisten, die in de Verenigde Staten verblijven. Besloten werd, nadat door den heer Arnold Vas Dias verslag was uitgebracht over de organisatie van Curaçao zich aan te sluiten bij de op Curaçao bestaande Nederlandse Journalisten Kring en de Nederlandse Rooms Katholieke Journalisten Vereniging. De groep New York bestaat voorlopig uit veertien leden. Tot voorzitter werd de heer Bernard Person gekoen en tot secretaris-penningmeester de heer Frits J. van der Molen. (Aneta)

EEN BIBLIOTHEEK IN WORDING.

De Gouvernements Persdienst is begonnen een economisch boekerijtje te vormen, een mooi en nuttig plan. In verschillende Zuidamerikaanse en Caraïbische landen is gevraagd om economische schrifturen en de eerste daarvan zijn binnengekomen. Het is nog niet véél, maar een begin is gemaakt: enige tientallen boeken en boekjes zijn op het kantoor van de Gouvernementspersdienst aanwezig. Later, als het wat meer is geworden, zal een en ander dan voor belangstellenden ter inzage en raadpleging worden gelegd.

MISSIE-NIEUWS.

De Nederlandse Dominicaan, Pater Angelus ten Brink, die reeds geruime tijd op Trinidad werkzaam is, werd dezer dagen benoemd tot kapelaan van de Cathedraal te Port of Spain.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Curaçaose Postzegel Vereniging:** Zondag 21 Mei om 10 uur wordt een gewone ledenvergadering in het Logegebouw „De Vergenoeging" gehouden.

JOODSE GEBEDSDAG OP D-DAG.

Reeds hebben wij gemeld hoe de Gouverneur van de Staat New York D-dag tot gebedsdag heeft verklaard. Wij vernemen thans, dat de Synagogale Raad van Amerika een desbetreffende uitnodiging aan alle Rabbijnen van orthodoxe, conservatieve en hervormde Israëlietische gemeenten heeft doen toekomen. Op de dag, volgende de invasie, wordt des avonds om 20 uur een gebedsstonde gehouden.

DE WANDELMARS.

De door de K.S.C. uitgeschreven wandelmars werd een groot succes. Er waren 835 deelnemers. In de late namiddag kwamen de verschillende groepen op de plaats van het Willibrordus-college aan, waar Mevrouw Breusers de prijzen uitreikte. De eerste prijs van de jongens was voor Sithoc en de eerste prijs van de meisjes voor Cito.

APOSTOLAAT TER ZEE.

Maandoverzicht April 1943.

In de afgelopen maand, April bood het R. K. Zeemanshuis gastvrijheid aan 4380 zeelieden, waarvan een kleine tweeduizend afkomstig waren uit de Verenigde Staten. In de hotelafdeling logeerden 26 zeelieden met een totaal van 451 logeerdagen. Deze mannen waren geboortig uit Nederland, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

Ter speciale ontspanning werden belegd een biljartwedstrijd en een kaartavond. De verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana werd bizonder herdacht en 's avonds werd een feestavond belegd. Een picnic en een dansavond moesten wegens omstandigheden afgelast worden. Een honderdtal gratis bioscoopkaartjes werd uitgegeven, alsmede tientallen pakken met tijdschriften. Vijf en zestig boeken werden particulier aan zeelieden uitgeleend en negen boekenkisten aan varende schepen.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

Verplichte schietoefening op Hato op as. Zondag 21 Mei 1944 voor wacht groep 9, 10 en 11. De burgerwachters, die op 16 en 23 April jl. afwezig waren, zijn verplicht deze oefening bij te wonen.

Vervoer: Om 7.45 uur zal een legervrachtwagen vertrekken van Politiewacht Brionplein via Planterstrust en een van het Wilhelminaplein nabij de Hendrikschool via Rio Canario en Heintje Kool. Tenue: wachttenue zonder geweer. Johnson geweren zullen op de baan aanwezig zijn!

FILM.

„Wintertime" in Roxy.

Sonja Henie is een van die sterren, die filmster zijn, niet omdat zij zo goed kunnen acteren, doch omdat zij uitmunten door het een of ander. Het resultaat is, dat de film meestal speciaal voor dezen figuur in elkaar gezet wordt, waarin deze dan zijn of haar kunsten kan vertonen. Sonja Henie is de vroegere schaatskampioene, dus als zij speelt kan men altijd een schaatsfilm verwachten.

Zo is het weer met „Wintertime". De Hollywoodse scenarioschrijvers hebben een „story" in elkaar geflanst, waarin Nora (Sonja Henie) een Noorse jongedame is die met haar schatrijken Noorsen oom (heerlijk gespeeld door S. Z. Sakal) in Canada komen genieten van sneeuw en ijs.

Jack Oakie weet hen behendig te loodsen naar het in verval geraakte hotel van zijn vriend Fred op wien Nora zonder uitstel verliefd raakt en omgekeerd.

Woody Herman met zijn band zorgt er voor de afleiding. Ceasar Romero speelt zijn gebruikelijke Don Juan rol, zit Nora achterna en wordt op zijn beurt achternagezeten door Carole Landis. Fred, de hoteleigenaar, wordt bovendien nog afgeleid door een schone verslaggeefster van een sportblad van wie veel van het succes van het heringerichte hotel afhankelijk is nadat de rijke oom het gekocht heeft enkel en alleen om Romero te ontslaan, die echter geen hotelbediende is doch danser enz. enz. Aan verwikkelingen ontbreekt het dus niet, ook later wanneer een impressario uit New York aan Nora een contract aanbiedt wanneer de oom juist al zijn geld verloren heeft door de Duitse invasie van Noorwegen en Nora om hem uit de schulden met het hotel te helpen aanbiedt in New York te gaan schaatsen, hetgeen echter niet kan tenzij zij met een Noordamerikaan trouwt. Omdat zij rusie met Fred heeft besluit zij Brad (Cesaar Romero) te nemen, maar dit wordt gelukkig juist voorkomen en alles loopt goed af: het huwelijk en het contract en alles.

De film zorgt voor een komische scène welke — afgezien van de schaatspartijen en de muziek — het zien al de moeite waard maakt. Welke die scène is zullen wij echter niet verklappen.

— **Uit Ceylon** wordt gemeld, dat de Noordamerikanen en Chinezen met versterkingen van luchttroepen opereren in de buitenwijken van Myitkina in Noord-Birma na verovering van het vliegveld van de stad. Een andere colonne bezette het dorp Nawraw Sakan en versperde de weg tussen Mogaung en Myitkyina. Een officiële bekendmaking zeide, dat andere troepen uit het Noorden aanvallen in de richting van Myitkyina.

— **Geallieerde** vliegtuigen in het gebied van Nieuw Guinea hebben de Geallieerden practisch verzekerd van het bezit van het eiland Wakde, een machtige basis om: 1) de mogelijkheid te scheppen van bescherming de bommenwerpers door gevechtsvliegtuigen over de rest van het Noordwestelijk deel van Nieuw Guinea dat nog in Japanse handen is; 2) het eiland Halmahera te bestoken, dat ligt tussen MacArthur en de Philippijnen; 3) Palau te bestoken en 4) bombardementen te doen op Nederlands Oost Indië.

Dankbetuiging.

DE HEER EN MEVR.

van Bennekom

betuigen langs dezen weg hun hartelijke dank voor de vele blijken van belangstelling ondervonden bij hun huwelijk.

BEKENDMAKING

AAN H. H. IMPORTEURS

In verband met het verbod van invoer (behoudens goedkeuring van de Voedselvoorzienings- en Distributiecommissie) van de artikelen kippenvoer, maismeel, rijst, suiker, levendvee en gedroogd, bevroren- en gezouten vleesch, worden de H. H. importeurs van voormelde artikelen er op attent gemaakt, dat tijdig te mijnen Bureele een vergunning moet worden aangevraagd, aangezien in de avonduren en op Zon- en Feestdagen deze aanvragen niet kunnen worden behandeld.

De Voedselvoorzienings en Distributie-Commissie.

Verloofd

CHRISTINE M. THIJM

en

WILLY TH. WIJNGAARDEN

WILLEMSTAD 18 – 5 – '44.

Adolf Hitler (links) vierde zijn jaardag op 20 April jl. met een ontvangst van fabrieksarbeiders, die zich onderscheiden hebben door hun inspanning. Deze foto werd afgedrukt in de „Illustrierte Presse" van München.

Buitenland.

AANVAL OP HITLER-LINIE BEGONNEN.

Noland Norgaard seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels:

De Noordamerikaanse troepen hebben zich een weg gebaand naar Itri aan de Via Appia in een poging om de Duitse verdedigers van het krachtig versterkte Gaeta af te snijden, terwijl verder het land in de Franse strijdkrachten hameren tegen de versterkte bastions van de Hitler-linie. Aan de rechterflank van de gevechtslinie hebben Poolse troepen al vechtende voortgang gemaakt tot binnen 2½ kilometer van de berg Piedmonte, op 10 kilometer ten Westen van Cassino nabij Verkeersweg No. 6 welke naar Rome leidt.

In de Centrale sector in het Zuiden van de Liri-vallei hebben de strijdkrachten van het vijfde leger een punt bereikt op 27 kilometer van de plaats waar het Geallieerde offensief begon door de 1586 meter hoge Monte Faggeto te nemen, welke uitzicht biedt op de weg tussen Itri en Pico, de enige verbinding tussen de einden van de Hitlerlinie. De Franse troepen veroverden gisteren het dorp Monticelli op 6½ kilometer ten Noord-Westen van Esperia en rukten verder naar Santa Olivia, dat algemeen beschouwd wordt als een der sterktepunten in de Hitler-linie.

Het Geallieerde Hoofdcommando verklaarde, dat de Noordamerikanen in nauw contact zijn met den vijand in de bergen, welke aan het Zuidelijke einde van de Hitlerlinie liggen en verder dat het achtste leger „zijn succes in het gebied van Cassino snel heeft uitgebuit". De vijand wordt met geweld teruggedrongen tegen de Hitler-linie.

Aan de Westkust hebben Generaal Clarks Noordamerikanen de weinige franctireurs opgeruimd, die in Formia gebleven waren en een zegsman verklaarde, dat andere eenheden van het vijfde leger „zich voor Itri bevonden", zonder evenwel te zeggen hoever de vooruitgeschoven elementen kwamen.

Gisteren werd bekend gemaakt, dat zij zich op minder dan 3 kilometer van de stad bevonden. Door Itri loopt de enige weg, waarover de vijand zich uit Gaeta kan terugtrekken.

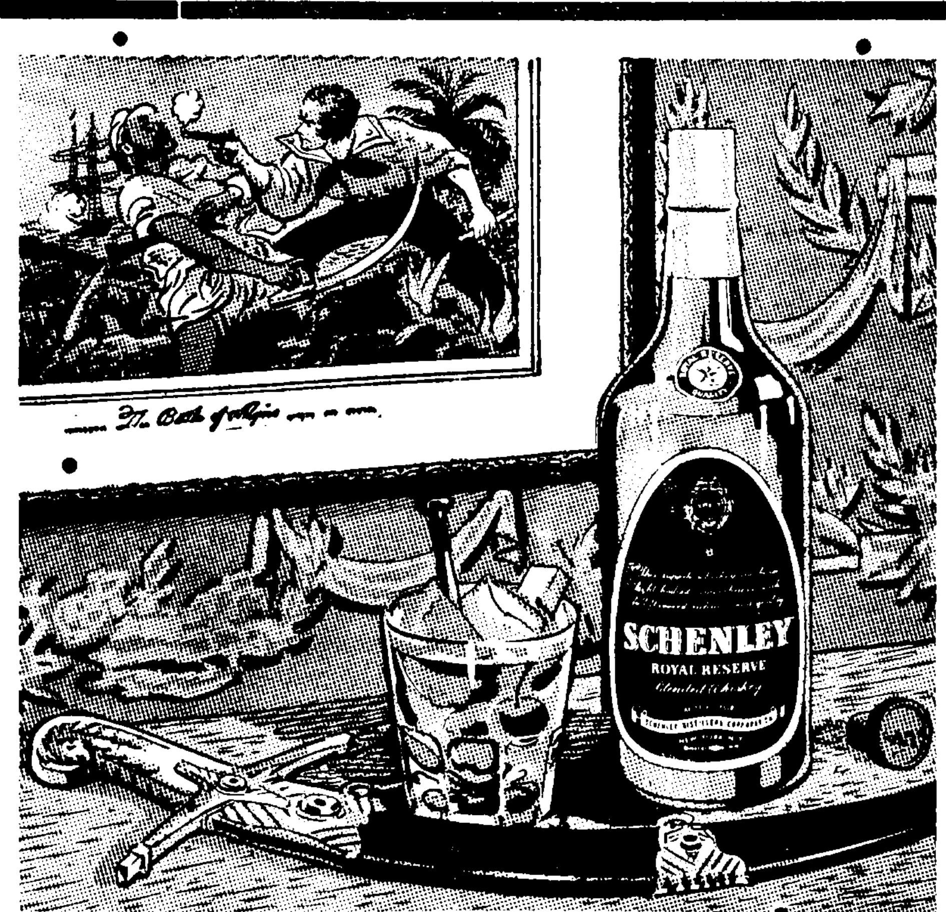
In Napels kon men de gloed boven het gevechtsgebied zien en men gelooft, dat de Duitsers hun ammunitie- en andere opslagplaatsen te Gaeta vernielen waar hun grof geschut gedurende de laatste weken in werking was.

Behalve de Duitsers in het gevechtsgebied te bombarderen en te beschieten, hebben de Geallieerde luchtstrijdkrachten gisteren aanvallen gedaan op de Balkan. Zware bommenwerpers vielen de Roemeense olie-raffinaderijen te Ploesti aan, alsook de rangeerterreinen van Beograd en Nisj in Joegoslavië en te Turnu Severin in Roemenië. Op zijn minst 13 van de meer dan honderd Duitse jagers, die boven Ploesti werden aangetroffen, werden neergeschoten, zo zeide het Hoofdkwartier. Wellingtons van de Raf en Liberators vielen punten vlak achter de gevechtslinie aan, zoals Frosinone, Valmonone en Terracina. De Franse en Noordamerikaanse kanonnen langs de Tyrrheense kust slingerden intussen granaten op de Itri-Pico weg. Nabij het centrum van de slaglinie klauterden de Fransen de hellingen van de hoge Monte Doro ten Noorden van Esperia op; dit is een hoogte welke speciaal beschreven wordt als een vooruitgeschoven bastion van de Hitler-linie.

De Fransen namen ook de Monte Santa Maria, welke uitzicht biedt op Pontecorvo en de rivier de Liri. In de Liri-vallei en de heuvels vlak ten Noorden ervan ruimden de Britten en Polen de sporadische vijandelijke tegenstand op na Cassino en de beroemde abdij te hebben genomen. In de vallei stormden de Britse en Canadese troepen vooruit met steun van tanks en breidden zij de frontlinie uit tot een punt ten Zuiden van het vliegveld van Acquino, op ongeveer 8 kilometer van waar de rivier de Rapido werd overgestoken bij de aanvang van het offensief.

De Duitse radio verried de toenemende vrees des vijands, dat de troepen van het vijfde leger op het strandhoofd van Anzio de aanval zullen inzetten om aansluiting te maken met de troepen van het vijfde leger in het gebied van Itri, 65 kilometer ver. Het Geallieerde Hoofdcommando zeide echter, dat de toestand op het strandhoofd nog kalm is.

Als commentaar op de opzienbarende voortgang van het vijfde leger door de Auruncibergen nabij de kust prees een officiële zegsman het geschut, dat de vijandelijke linies van bevoorrading en terugtrekking onder vuur nam. In de opmars langs de kust liepen de Noordamerikanen een uitgebreid systeem van fortificaties onder de voet, zoals zelden gezien werd in vroegere gevechten in het Middellandse Zeegebied. De vijandelijke positie lijkt steeds hachelijkr in het gebied van Pontecorvo. De Fransen bevinden zich thans op 3 kilometer van die sterkte en de strijdkrachten van het achtste leger zijn nog maar 3 tot 5 kilometer ten Oosten daarvan (Napels, (AP) 19.5).

MANOEUVRES IN HET MIDDEN-OOSTEN.

De Belgische koloniale troepen die in het Midden-Oosten geoefend werden, hebben met Zuidafrikaanse en Egyptische troepen deelgenomen aan de gezamenlijke manoeuvres, de belangrijkste waaraan zij tot nu toe hadden deelgenomen.

Deze manoeuvres grepen gedeeltelijk op bergachtig terrein plaats, met de medewerking van gepantserde elementen. Het weder was slecht: rukwinden en regenbuien. De nachten waren koud, ijskoud. De gezondheidstoestand der koloniale troepen bleef evenwel uitstekend en geen enkel soldaat werd als ziek aangegeven.

De vorige manoeuvres hadden de grote hoedanigheden van den kleurling-soldaat uit Kongo doen kennen, doch zij hadden aangetoond dat hij aan zijn nieuwe uitrusting nog niet gewend was.

Thans is de toestand totaal gewijzigd. Volgens een Belgisch officier, beijvert zich de kleurling-soldaat, die uitgerust en gevoed is als de Britse soldaat, om het even goed te doen als deze laatste; zijn aanpassingsvermogen is merkwaardig.

Op het uur van de aanval, vastgeklemd aan de gepantserde wagens, die hun de weg openden, gedroegen de zwarte soldaten zich heel goed. Zij voerden eveneens in de beste voorwaarden manoeuvres uit, die voor hen van een nieuw genre waren, zoals deze van de ontscheping. Generaal Gilliaert, Algemeen Inspecteur van de Openbare Weermacht, heeft de jongste manoeuvres bijgewoond en had de gelegenheid zich te onderhouden met Generaal Sir Bernard Paget, den nieuwen Opperbevelhebber van de Geallieerde troepen in het Midden-Oosten, met Miralai Abdel Chani Mounsi Bey, Opperbevelhebber van het Egyptische leger en met Majoor-Generaal Napier-Clavering, hoofd van de Britse zending bij het Egyptische leger.

UITZONDERINGS-RECHTBANKEN.

In bezet België kondigen de Duitsers de oprichting aan van uitzonderingskrijgsraden, die een summiere procedure zullen volgen en waarvan de ter dood veroordelingen binnen de 24 uur na de aanhouding van den betichte worden voltrokken.

De saboteurs, die in het bezit worden gevonden van wapens of van ontploffingsstoffen, zullen voor deze uitzonderingsrechtbanken gedaagd worden.

De doodvonnissen zullen voltrokken worden op het grondgebied van de gemeente, waar de saboteur werd aangehouden.

SABOTAGE.

In het station van Ottignies hebben saboteurs een draaischijf vernield en de waterleidingen van het pompstation op verscheidene plaatsen doorgesneden.

Als vergeldingsmaatregel hebben de Duitsers de spertijd vastgesteld op 21 uur.

SOERABAIA GEBOMBARDEERD.

De radio van Batavia onder Japans toezicht maakte bekend, dat in de afgelopen nacht Soerabaia, Japans voornaamste basis in Nederlands Oost Indië en vroeger Hoofdkwartier van de Nederlandse vloot in het Oosten, hevig gebombardeerd is (Geallieerd Hoofdkwartier op Nieuw Guinea, (AP) 19.5).

ARUBA

PAROCHIE VAN DE HEILIGE THERESIA.

(San Nicolaas.)

Onder een plechtig Lof a.s. Zondag 21 Mei zal een beeld van de Heilige Filomena ingezegend worden in de kerk van de Heilige Theresia te San Nicolaas.

Het beeld is een geschenk van een parochiaan aan de kerk.

De feestpreek zal worden gehouden door Pater M. Möhlmann O.P., die nu tijdelijk op Aruba verblijft.

Het Lof begint om 18.30 uur en de Pastoor van de Parochie wenst een ieder uit te nodigen voor dit Plechtig Lof.

L.W.V. TE SANTA CRUZ.

Ook het dorp Santa Cruz zal binnenkort van water voorzien worden door de Landswatervoorzieningsdienst.

Het verzoek daartoe is door verschillende bevolkingsgroepen gedaan, en niet vruchteloos, want de L.W.V. zag de noodzaak in om een dorp van ongeveer 4000 inwoners van drinkwater te voorzien, d.w.z. ander water dan putwater of water uit een „tanki" hetwelk eveneens gebruikt wordt door de ezels, geiten en voor autowassen.

Hoewel de distillatie-machines nauwelijks voldoend water kunnen verwerken voor Oranjestad, San Nicolaas en Savaneta, die reeds op de leidingspijp-net zijn aangesloten, is het werk voor aansluiting voor het dorp Santa Cruz in volle gang.

De bewoners van Santa Cruz zijn erg dankbaar aan de L.W.V.

EEN DRIELING OP ARUBA.

Kort geleden is het echtpaar Herman Stephens te San Nicolaas, gezegend met een stel drieling. Twee meisjes en een jongen geboren en de namen zijn: Alexandra, Alexandrina en Alexandre: onderscheidenlijk wegen zij 2.33 pond, 2.38 pond en 2.42 pond, totaal 16 pond en 4 ons.

Mevrouw Stephens beviel in het Lago-hospitaal, waar een dergelijke bevalling, voor de tweede maal geschiedde.

V.O.C. BUSHALTEN.

Enige tijd geleden werd erg geklaagd dat de grote bussen van V.O.C. (Verkeers Onderneming Comfort). tot grote hinder van het overige verkeer, zomaar stopten in de straten van Oranjestad en San Nicolaas om passagiers op te nemen.

De Raad van politie (die ruim drie maanden niet heeft vergaderd) heeft in samenwerking met het Plaatselijk Hoofd van Politie weten te bereiken dat V.O.C. op noodzakelijke punten een bordje plaatste waarop: V.O.C. bushalte.

Een ieder verwachtte, dat de grote bussen toen geen passagiers meer zouden gaan innemen midden in de straten, na plotseling te stoppen en het overige verkeer te laten wachten. Maar tot grote verwondering van een ieder, stoppen de grote bussen van de V.O.C. in Oranjestad en San Nicolaas overal anders dan waar de bordjes zijn geplaatst, tot groot hinder van de andere automobielen op de weg.

Zeer aanbevelenswaardig zou het zijn indien de directie van de V.O.C. zou willen meewerken voor een veilig verkeer op Aruba.

ZUSTERS DOMINICANESSEN GEDOOD.

Bij een bombardement op de stad Amsterdam is het Sint Rosaklooster der Zusters Dominicanessen, gelegen aan het Overkant van het IJ, door een bom getroffen, waarbij de volgende Zusters om het leven kwamen.

Zuster Cleopha

Zuster Elisabeth

Zuster Serafica

Zuster Eleonora

Zuster Blanda

Zuster Tarcisia

en Zuster Lydia.

Dit nieuws werd hier bekend uit een particuliere brief.

Wij betuigen onze innige deelneming met dit smartelijk verlies aan de Zusters Dominicanessen in dit Staatsdeel.

Moge God deze Zusters en alle anderen, die bij bombardementen sterven, genadig zijn.

LAGO HELPT WONINGNOOD.

De directie van de Lago Oil Co. is gedurende verleden maand overgegaan tot verkoop van een twaalftal „bungalows". Het opstal moet na verkoop verplaatst worden uit de Lago-kolonie, waar zij nu staan, naar een terrein door de nieuwe eigenaar te kiezen. Omdat er teveel aanvragen voor dit twaalftal woning waren, ging de directie van Lago Oil Co. er toe over om te loten aan wie de woning zullen worden toegewezen.

De loting is een groot feest geworden en grote vreugde werd bezorgd aan de gelukkigen wiens namen uit de loterij-bus kwamen.

Een zeer prijzenswaardige steun van de Lago Oil Co., aan onze samenleving, die nu erg te lijden heeft van de heersende woningnood. Het voorbeeld mag zeer zeker voor navolging worden aanbevolen.

BONAIRE.

VOOR HET HOSPITAAL TE KRALENDIJK.

Vooral aan Bonairianen en vrienden van Bonaire wordt kenbaar gemaakt, dat er een commissie is ingesteld met het doel, een Fancy fair te organiseren, waarvan de opbrengsten zullen worden besteed voor de inrichting van ons nieuwe hospitaal. Zij, die daarbij niet tegenwoordig kunnen zijn, kunnen medehelpen door bijdragen in geld of natura te zenden aan **Mevrouw Elisabeth Booi — Hart Sons — Kralendijk — Bonaire.** De commissie is als volgt:

Voorzitster: Mevrouw E. Krugers; Penningmeesteres: Mevrouw E. Booi; Leden: Mevrouw L. Delgado; Mevrouw J. Royer, Mevrouw W. Emanuels; Mevrouw L. Seppen, Mevrouw I. Ramirez Mejuffrouw C. Rosario, Mejuffrouw M. de Bruyn, Mejuffrouw M. Hart, Mejuffrouw C. Hart, Mejuffrouw H. Visser.

GERED.

Een Nederlandse missionaris en twee zusters zijn met andere bevrijde gevangenen uit het Hollandia-gebied in Australië aangekomen. Het zijn Pater J. Donkers uit Boekel, 51 jaar, Pater van het Goddelijk Woord; Zuster Anna van Rosmalen uit Maren en Zuster Bertha van Kampen uit Vierlingsbeek (Aneta).

De Voedselvoorzienings- en Distributiecommissie:

maakt hierbij bekend, dat van de lijst van artikelen, waarvan den invoer zonder haar toestemming is verboden, de artikelen ERWTEN en BOONEN met ingang van heden wordt afgevoerd

De invoer van deze artikelen is dus weder geheel vrij.

Voor de Voedselvoorzienings- en Distributie - commissie,

J. H. van Boven.

Kerkberichten.

Week van 21 Mei t/m 27 Mei.
Zo: Zondag in het Octaaf van Hemelvaart.
Wo.: Overbrenging van het Lichaam van den Heiligen Vader Dominicus.
Vr.: H. Philippus Nerius.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda.

Pastoor: M. J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje.
Do.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P., tel. 2170.
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje voor de vrede.
Biechten: Na de H. Mis, iedere dag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

Zondag:
5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.— H.Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:
5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:
5.— H.Mis.
8.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.

Nederlands Vijandschap tegen den vijand.

In een officieel Duits document dat de Nederlandse ondergrondse beweging in handen gevallen is wordt den Duitsen overheden in Nederland voorgeschreven dat zij het moeten voorstellen alsof alle daden van sabotage door communisten ingegeven of uitgevoerd worden, „zelfs al getuigen de officiële stukken van het tegendeel".

Dat zulk een voorschrift bestond en dat het trouw opgevolgd werd, wist een ieder die de gebeurtenissen in Nederland en andere bezette landen volgde, lang vóór dit document bekend gemaakt werd; men wist het zelfs lang voor die landen door den vijand onder de voet gelopen waren. Want het was de methode die de Duitsers overal toepasten — ook in hun eigen land. Alles wat daar tegen het Nazie-regime ondernomen werd, heette uit te gaan van „communisten en Joden" en zeer vaak bleken die communisten en Joden Katholieke priesters en protestantse geestelijken te zijn, die steeds behoord hadden tot de bestrijders van het communisme maar daarom niet minder scherp gekant waren tegen het Nazisme, dat zij terecht als een nog veel groter gevaar beschouwden om de eenvoudige reden dat het in Duitsland aan de macht was, terwijl de communisten buiten Rusland in geen land erin geslaagd waren een positie van werkelijke invloed te verwerven.

Nu schijnt op de massa der Duitsers inderdaad toepasselijk te zijn wat Hitler in „Mijn Kampf" verkondigt — namelijk dat een leugen ten slotte geloof vindt wanneer hij maar vaak genoeg herhaald wordt. Vooral wanneer die leugen verkondigd wordt door hen die het gezag oefenen. In Nederland heeft het volk steeds geleerd dat het een deugd is het wettig gezag te eerbiedigen, maar niet, gelijk in Duitsland, de willoze slaaf van het gezag te zijn. De Nederlander is van aard een nuchter en vrijdenkend mens. Hij aanvaardt een uitspraak niet zonder meer uitsluitend op grond hiervan dat die uitspraak afkomstig is van „het gezag". En wordt zo'n uitspraak steeds opnieuw herhaald, dan wordt zij in de ogen van den Nederlander belachelijk. Hij gaat er de draak mee steken. Een Nederlander is nu eenmaal gelukkig heel anders geaard dan een Duitser. Maar bovendien schijnt laatstgenoemde in zijn eigenwaan onmogelijk te kunnen beseffen dat in een land, waarvan hij zich moordend en brandend heeft meester gemaakt, de verhoudingen heel anders zijn dan in zijn eigen model Vaderland. Of dat men in Nederland, zolang strijd en onderdrukking voortduren, in het minst geen belang stelt in politieke tegenstellingen en vijandschappen, doch slechts één vijandschap kent — die tegen den Duitser. En dat dus de Nederlandse communist, die de Duitsers benadeelt, voor het ogenblik de bondgenoot en medestrijder is van elken loyalen Nederlander, al is deze het misschien op geen enkel ander punt met hem eens. De Duitsers schijnen niet te beseffen dat zij, door steeds communisten te beschuldigen van daden van sabotage, communistische propaganda voeren. Van het Nederlandse standpunt bezien immers stellen zij de communisten aldus in een goed daglicht. Een ieder zal het in hen prijzen dat zij, om welke reden dan ook, alles in het werk stellen om den Duitsers afbreuk te doen. Alleen... men gelooft laatstgenoemde niet. Men weet zeer goed dat de communisten druk in de weer zijn tegen den vijand, maar dat anderen bij hen niet achterblijven.

Toen onlangs een aantal Nederlandse vaderlanders terechtgesteld waren omdat zij het Bureau voor Statistiek te Amsterdam in brand gestoken hadden, lieten de Duitse overheden de lezing verspreiden dat de daders „Joden en Communisten" waren, die op aanstoken van communistische leiders gehandeld hadden. Maar later moesten zij dit toch intrekken. Zij verklaarden dat de daders niet tot een bepaalde partij behoorden; dat zij allen aanhangers van het Koningschap waren, en dat sommigen vroeger behoord hadden tot de anti-revolutionnaire partij.

Klaarblijkelijk begint het tot de Duitsers door te dringen dat zij het Nederlandse publiek niet minder vijandig tegen zich kunnen stemmen door te pogen het tegen de communisten in het harnas te jagen. Dit zouden zij alleen kunnen bereiken door de lezing te verspreiden dat de communisten de enige zijn over wie zij, de Duitsers, zich nooit te beklagen hebben. Dan zou er ongetwijfeld een golf van vijandschap tegen de communisten over heel Nederland gaan.

Maar er kan ook een andere reden zijn waarom de Duitsers het wijzer achten niet steeds het oude liedje van „de Joden en Communisten" te herhalen. Wij zullen niet beweren dat de vijandschap tegen de Duitsers de laatste tijd sterk toegenomen is; dit was bijna onmogelijk. Maar wel is zij zich in woord en daad veel feller gaan uiten dan ooit te voren.

De Duitsers kunnen noch zichzelf, noch anderen meer wijsmaken dat zij slechts een minderheid tegen zich hebben. Zij zijn aan alle kanten omgeven door de bitterste vijandschap. Zij hebben rekening te houden met een werkelijkheid, die voor hen met de dag een bedenkelijker aanzien krijgt. Enerzijds worden steeds meer N.S.B.-ers, die zich in dienst van den vijand gesteld hebben, door vaderlanders doodgeschoten; andererzijds verlaat een toenemend aantal N.S.B.-ers de gelederen der partij, omdat zij niet langer aan een Duitse zegepraal geloven, en beducht zijn voor persoonlijke wraakoefening. Met de dag zien de Duitsers het Nazie-bouwwerk, dat zij in Nederland hebben opgetrokken, meer en meer afbrokkelen. Zij kunnen zich geen enkele illusie meer scheppen. Zelfs niet die, dat het alleen „Joden en Communisten" zijn die hen met alle middelen bestrijden. Het hele volk neemt eraan deel.

J. H. Boas.

Ons Koninkrijk.

N.I. BANK IN PARAMARIBO.

Een nieuwe bank, de „Bank voor Nederlands Indië" is gesticht met als voorlopig hoofdkwartier Paramaribo. Het doel er van is de staathuiskoudkundige wederopbouw te bespoedigen en het muntverkeer en het credietsysteem in Nederlands Indië te regelen. De bank is opgericht door De Nederlands Indische regering in samenwerking met de Nederlandse Handels Maatschappij, de Nederlands Indische Handelsbank en de Nederlands Indische Disconto-bank. De nieuwe bank zal de bevrijde gebieden van munten voorzien en moet in- en uitvoer financieren. Een Koninklijk Besluit van 3 Februari 1944 bepaalt, dat geen banken in Nederlands Indië opgericht kunnen worden zonder speciale vergunning. De nieuwe bank is slechts een tijdelijke instelling en een der artikelen luidt, dat de bank haar werkzaamheden in December 1948 zal eindigen, tenzij een andere beslissing wordt genomen. (Aneta)

ROMMEL WIL CONFEREREN.

Generaal Erwin Rommel heeft te Parijs een militaire en politieke conferentie bijeengeroepen waartoe ook Mussert is uitgenodigd. Seyss Inquart heeft een decreet uitgevaardigd, waarin hij aankondigt, dat de Staat van Beleg in geheel Nederland wordt afgekondigd, zodra de militaire ontwikkeling in West Europa daartoe aanleiding geeft. (Aneta)

NIEUW GUINEA.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat geheel het gedeelte van Nieuw Guinea ten Westen van de Nederlands Oostindische grens en ten Oosten van Wakde thans in geallieerde handen is; daar Wakde door de geallieerden is genomen, nadat zij na een hevig bombardement van de zee en uit de lucht bij Tum geland zijn. De vijand werd volkomen verrast; tegelijkertijd werden de eilanden Insumansi en Wakde bezet. De in bezitneming van de vliegbasis van Wakde wordt als een groot strategisch succes beschouwd. Tot nu toe bedraagt het aantal doden en gewonde Japanners 2561; het aantal gevangenen 441.

NEDERLANDSE VLIEGERS IN ACTIE.

Nederlandse vliegers hebben de Japanners aangevallen in het gebied van de Wisselmeren. Te Timoeka werd het vliegveld beschadigd en in vele dorpen zijn grote verwoestingen aangericht. Het radiostation van Enaratol werd getroffen en een machinegeweernest is tot stilzwijgen gebracht.

Vele kleine scheepjes werden tot zinken gebracht bij Kebo en op het Paniaimeer; de meeste Japanners sprongen in het water, toen de luchtaanval plaats had. De tegenstand was gering en alle vliegtuigen keerden behouden weer. (Aneta)

NEDERLANDSE OFFICIEREN ALS LOODSEN.

Nederlandse officieren hebben zich bij de geallieerde troepen gevoegd in het Humboldtbaai gebied teneinde als loodsen voor de schepen op te treden. (Aneta)

MET BOMMEN BESTROOID.

Namber-vliegveld op het eiland Numfor werd met 23 ton bommen bestrooid; Sorido op Schouten en het dorp Bosnek werden ook gebombardeerd. Bij patrouilles in het Hollandia gebied werden weer 78 Japanners gedood. 220 Ton bommen zijn geworpen op Wakde en de omgeving van Maffinbaai. De schade, die aan de Japanse instellingen werd aangebracht is zeer groot. Zes Japanse toestellen hebben een zwakke aanval op de geallieerde stellingen in het Hollandia gebied gedaan, maar schade is niet aangericht en er zijn geen slachtoffers.

VAN MOOK IN CEYLON.

Zijne Excellentie Hubertus J. van Mook is naar Ceylon weergekeerd, na zes dagen te Simla te hebben doorgebracht. Het was het eerste bezoek van een Nederlands minister gedurende de oorlog aan Brits Indië. Op 2 Mei kwam de Minister in New Delhi aan, waar hij besprekingen voerde met den Nederlandsen Consul-generaal en de Britse autoriteiten. Op 5 Mei kwam hij te Bombay aan, waar hij den Gouverneur van de provincie bezocht en de schade inspecteerde der Nederlandse schepen, die door de ontploffing van 14 April in de dokken werden beschadigd. (Aneta)

INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE.

Ter gelegenheid van de sluiting der Internationale Arbeids Conferentie heeft de Nederlandse afgevaardigde Honig verklaard: Het is een grote voldoening voor die leden van de afvaardiging, wier arbeidsveld overzees is, dat zij in staat zijn geweest op zo'n actieve wijze mede te werken aan de arbeid der Nederlandse afvaardiging. Wij hopen dat deze samenwerking alle Nederlandse gebieden ook als principe genomen zal worden voor de samenstelling van Nederlandse delegaties op andere internationale conferenties. Wij verwachten, dat de zeer belangrijke aanbevelingen van de Internationale Arbeids Conferentie niet in een geest van bureaucratie zullen verstikt worden, maar levende grondslagen zullen zijn voor de gemeenschap waarvoor zij bestemd zijn en dat hun ontwikkeling door rgeringen, werkgevers en arbeiders en de organisaties in de overzeese gewesten gezien zal worden als een taak. Indien de besturen van de Nederlandse gebieden in de toekomst de aanbeveling van de 36e Internationale Arbeids Conferentie zullen opnemen in het arbeidswetgeving is het te hopen, dat deze wetten het resultaat zullen zijn van nauwkeurige consideraties ten opzichte van de bevolkingen der verschillende gebieden en ook dat zowel werkgevers als werknemers-organisaties duidelijk te kennen zullen hebben gegeven wat zij wenselijk achten en in hoever de voorstellen verwezenlijkt kunnen worden. Harmonische groei van de gemeenschap is alleen op die wijze mogelijk.

De heer Oldenbroek is benoemd tot lid van een achttien man bestaand comité tot uitwisseling en coördinatie van de inlichtingen betreffende nationale en internationale arbeidsvraagstukken. Het Comité werd Maandag door de Conferentie erkend op de sluitingszitting. Het Comité houdt twee dagen na de Conferentie zitting; het wordt beschouwd als een der belangrijkste comités, die uit deze conferentie gevormd zijn. (Aneta)

DE TOESTAND VAN HET ONDER WATER GEZETTE GEBIED.

Het Duitse „Transocean" agentschap heeft in een radio-uitzending een beschrijving gegeven van de onder water gezette gebieden van Nederland.

Terzelfder tijd zijn ook foto's gepubliceerd van dit gebied en volgens het nieuws-agentschap zijn dit de eerste die gepubliceerd werden. Men ziet uitgestrekte gebieden, ook dorpen omvattend, geheel blank staan. In het Duitse verslag staat o.m. „De onder water gezette gebieden zijn voorzien van prikkeldraadversperringen en sommige huizen, die uit het water oprijzen zijn veranderd in sterk gebouwde blokhuizen. Diepe, onzichtbare, uitgravingen zullen dienst doen als vallen voor de gemotoriseerde eenheden van den vijand en infanterie, die door het water tracht te waden.

Prikkeldraadversperringen zullen het aan platboom-vaartuigen onmogelijk maken om over de overstroomde gebieden te varen. Daar waar men geen grote gebieden onder water kon zetten heeft men kanalen herschapen in anti-tank greppels met uitgestrekte mijnenvelden. Het is voor grote schepen onmogelijk in het overstroomde gebied te komen, omdat het te ondiep is. De Berlijnse correspondent van de Stockholm Tidningen seinde aan zijn blad dat duizenden Duitse genie-soldaten bezig zijn om palen te slaan in de onder water gezette weilanden. Hoewel de Duitsers er van overtuigd zijn, dat het onmogelijk is aan de geallieerden om in het overstroomde Nederland operaties te verrichten zijn deze palen op vele plaatsen aangebracht en met prikkeldraad bespannen. Ook is het Duitse opperbevel van plan nog meer sluizen te openen wanneer de inval begint. Onschuldig uitziende boederijen en schuren verbergen ultra-moderne Duitse blokhuizen, die door ondergrondse gangen verbonden zijn. (Aneta)

EMBLEEM VAN NEDERLANDS ESKADER.

De leden van het Mitchell Bommenwerpers Eskader in Australië hebben een nieuw embleem, dat Walt Disney getekend heeft. Zij dragen het op hun uniformen, wanneer zij — op verlof — door de straten van Melbourne wandelen. Het embleem bestaat uit een oranje-driehoek, waardoor een gevleugelde klomp vliegt. In de klomp zit een kaboutertje, dat een machinegeweer bedient. Disney tekende het embleem op verzoek van de Nederlandse vliegers, toen zij nog in oefening waren in Jackson. Even voor het vertrek gaf het Oorlogsdepartement van de Verenigde Staten alleen aan de leden van het eskader het recht om het embleem te dragen. (Aneta)

HET BOMBARDEREN VAN KLEYKAMP.

Een 23 jarige Nederlandse vlieger, die drie jaar geleden uit bezet Nederland naar Engeland ontsnapte zag voor het eerst zijn geboorteland weer uit een bommenwerper van de Raf, waarmee hij deelnam aan de luchtaanval op de Kleykamp-kunsthandel te Den Haag. Hij verklaarde, dat de Nederlanders dit meesterstukje van juist bombarderen gadesloegen zonder zich zelfs de moeite te gunnen een schuilplaats te zoeken. Dit bombardement, dat nog maar kort geleden werd bekend gemaakt door het Britse Luchtvaart Ministerie had op 11 April plaats en vernielde juist één gebouw in Den Haag, waar voor de Duitsers zeer belangrijke documenten waren opgeborgen.

De Nederlandse vlieger verklaarde aan den Aneta-Correspondent dat dit juist iets was, waar hij al drie jaar op wachtte. Na de snelle vlucht over het Kanaal had hij echter moeite om Nederland te herkennen, zozeer hadden de overstromingen het landschap veranderd. „Ik vloog lager dan ik mijn gehele leven gedaan heb" verklaarde hij, „ik kon de knopen tellen aan de jassen van de Nederlandse boeren, die ons toewuifden in het voorbijgaan". In de buurt van Den Haag zag hij rookwolken opstijgen nabij de toren van het Vredespaleis, dat tegenover de vroegere kunsthandel gelegen is aan de Scheveningse Weg. „De Mosquito's die voor mij vlogen hadden het doel al geraakt en een hoop rokend puin achtergelaten" zei hij. De Mosquito-bommenwerper, die juist voor den Nederlander uit vloog had alle bommen precies op het doel geworpen. Het bom-mechanisme van den Nederlandsen vlieger weigerde. „Mijn teleurstelling was niet gering" zei hij, „maar ik heb mijn vlucht toch nog goed gemaakt door foto's te nemen, die in de Engelse pers zijn verschenen en die iedereen overtuigen van het succes der vlucht". Vliegers, die het eerste het doel bereikten, zagen dat Duitse soldaten aan het exerceren waren op het Alexander veld dichtbij de kunsthandel. De Mosquito-vliegers richtten hun machinegeweren op de Duitsers, die snel een heenkomen zochten. De mensen op straat bleven echter staan en sloegen het bombardement gade en wuifden de vliegers toe". Op de terugweg vlogen wij vlak boven de grond en later op masthoogte over visser schepen waarvan de opvarenden bukten, alsof zij bang waren dat wij tegen hen aan zouden vliegen". Duitse rapporten, dat burgers beschoten werden zijn volkomen vals, alleen Duitse soldaten werden beschoten.

WERELDNIEUWS.

SCHEEPVAARTMAATSCHAPPIJ TE HAITI OPGERICHT.

Te Port au Prince werd de N.V. Societe Haitienne de Navigation" opgericht met een kapitaal van 10.000 dollar. Directeurs zijn de heren Marcel Gentil en Henri Borne, beiden bekenden in het Haïtiaanse zakenleven, die reeds jaren aan het hoofd staan van de „Societe Haitienne d'Automobiles". Het nieuw opgericht vennootschap heeft een motorboot van 130 ton ter beschikking; het ligt in de bedoeling der scheepvaartmaatschappij een regelmatige dienst tussen Haïti en de omliggende landen speciaal in het Caraïbische bekken te organiseren. (Aneta)

AMNESTIE VOOR ONWILLIGEN.

Het aantal arbeiders, die in bezet België weigeren zich naar de deportatie-bevelen te gedragen is zo groot geworden, dat de Duitsers zojuist amnestie hebben verleend aan de weerspannigen, die zouden aanvaarden in de Belgische kolenmijnen te arbeiden.

De amnestie strekt zich evenwel niet uit tot de naar Duitsland gedeporteerde arbeiders, die ontsnapt zijn.

EEN TREIN ONTSPOORD.

Te Moignelée (provincie Namen) hebben Belgen, na het personeel van een trein overmeesterd en gebonden te hebben, de machine terug in beweging gebracht. De trein reed met grote snelheid in het station van Tamines op een wijkspoor en de locomotief en de 21 wagons ontspoorden.

De bevolking van Tamines kon zich op goedkope wijze van brandstof voorzien.

Journalistiek Leven in Curaçao.

64.

CURAÇAO.

Ad 5: Abraham M. Chumaceiro was aanvankelijk geen redacteur, maar uitgever; zie hierover hoofdstuk VII.

Ad 10: Año I — Marzo 12 de 1875 — No...... mes 9 meldt als Editor responsable Jan B. van Berkel.

In „Almanaque Guia' van 1876, dus een jaar later komt onder Imprentas voor, Imprenta del Comercio. En este establecimiento se publica El Imparcial, redactada por José R. Henriquez y Jesurun Penso. José R. Henriquez was vermoedelijk geen Jood.

Voor of op 9 Augustus 1878, was Jesurun Penso Director, volgens het nummer van die datum, año V. Deze stierf in 1894.

Voor of in 1901 was H. M. Penso directeur, daar diens naam als zodanig vermeld staat in Año XXVIII 15 November 1901.

Penso overleed in 1912 en op 27 Februari 1912 ziet men als Directores interinos vermeld A. D. Capriles en E. R. Moreno Brandao. Op 30 April 1912 treedt B. A. Jesurun als Directeur op, om op 9 Februari 1915 te worden vervangen door E. Moreno Brandao als Directeur en Redacteur.

Ad 11: Volgens Almanaque Guia van 1876 onder Imprentas: En este establecimiento se publica „El Correo de las Antillas, J. B. van Berkel, editor. Deze is dus toch dezelfde als nr. 35, dat geschrapt kan worden.

Ad 18: Juiste naam: Boletin de la Libreria de Augustin Bethencourt e Hijos. Begon in 1879, niet in 1882.

Ad 21: Heette Revisor (zonder El). Was geheel in het Papiament.

Ad 24: Grünings heette Willem, niet William.

Ad 25: Eerste nummer 8 Februari 1884, laatste nummer waarschijnlijk 19 December 1885.

Ad 29: Voor Bonaire wordt ook P. C. Torbed genoemd.

Ad 35: Dit komt ingevolge het onder 11 gezegde te vervallen.

Ad 39: Verscheen elke Dinsdag, schreef over het kanaal van Panama.

Ad 43: Juiste naam: Le Phare de Curaçao. Begon inderdaad in 1892.

Ad 51: Heette: El Ganimedes de la Damas. Eerste nummer 1 Februari 1893 (niet 1892).

Ad 54: Redacteur heette Johan Frederik Gerlijn Meyer, een zoon van Casten David Meyer.

Ad 58: Eerste nummer 26 April 1896.

Ad 68: Redacteur heette Hipólito Aumaillón (niet Aumillion); hij was geen donkere kleurling maar heel licht, zo niet blank.

Ad 73: Begon in 1897 (niet 1899).

Ad 82: Juiste naam: Diario de (niet di) Curaçao. Verscheen dagelijks, behalve des Zondags.

Ad 90: La Cruz is steeds weekblad geweest.

Ad 91: Iris (zonder El). Redacteur David Dario Salas. Eerste nummer 11 Maart 1910.

Ad 92: Volledige naam: El Pregonero de la Colonia Curazao. „Intereses generales de la colonia. Remitidos, avisos, literatura, anuncios, variedades. Verscheen in Augustus 1906 (maar werd mogelijk in 1909 hervat).

Ad 96: Eerste nummer 11 November 1911.

Ad 97: Eerste nummer 19 April 1911.

Ad 98: Curaçaosche Koerier (zonder De). Verscheen in 1911 (niet 1912).

Ad 101: In bijna de gehele oplage is door een fout bij de correctie de naam van dit nummer verkeerd opgegeven, het blad heette niet La Cruz, maar La Luz, (niet te verwarren met de katholieke La Luz, nr. 71).

Ad 103: Heette eerst Voz di Pueblo, verscheen 'bimensual'. Na het begin van de 8e jaargang, April 1923, droeg het als kop Voz del Pueblo en als onderkop „Algemeen Weekblad, Orgaan van de Curaçaosche Vrijheidsbond".

Ad 105: Begon al in 1918. Bestond inderdaad langer dan 1922, want toen ging de gunning over van Bethencourt op Arturo Lopez Henriquez, die echter weer met 1e jaargang no. 1 begon, op 8 Februari 1923. Het heeft daarna nog slechts enkele maanden bestaan. Administrateur was onder Bethencourt Pedro da Costa Gomez.

Ad 106: Verscheen tweemaal per week.

Ad 107: Niet tweewekelijks, maar weekblad.

Ad 109: Opgericht 7 Januari 1922.

Ad 116: Laatste nummer 16 September 1933 (5e jg., no. 7).

Ad 118: Officieel orgaan van de C.V.B.

Ad 122: Ook nr. 1 was gedagtekend Aruba, 24 Februari 1932, maar als Editor stond opgegeven E. de Marchena, Herenstraat 8, Curaçao.

Ad 125: Heette aanvankelijk Radio-Bode, Algemeen Orgaan van de Curaçaosche Radio Vereniging. Eerste nummer 1933. Later Curom-Gids; eerste nummer verscheen in 1941 op 6 April.

Ad 128: Eerste nummer 15 Mei 1934, laatste October 1933.

Ad 130: In het Februari- en Maartnummer van 1935 (Año I, nos. 25 en 26) heet het 'revista mensual'. In no. 27, dat in December d.a.v. pas uitkwam, heet het 'revista occasional'.

Ad 135: Op 3 November 1943 overgegaan in 'Mededeelingen', dat gestencild wordt.

Ad 140: Werd ook een tijd bij Paul Blok gedrukt.

Ad 145: De eerste vier nummers van het C.S.C.-Praatje werden gestencild en geschreven in de vorm van een gesprek van het Besuur met de leden. Het viel in goede aarde.

Twee werden geschreven door Herbert Salas, een door Hans Kromhout en een door Edgardo Diaz L. Deze drie vormden dan de eerste redactie-commissie, toen besloten werd het blad bij Drukkerij Blok te drukken. Na het vertrek van Diaz naar Aruba in 1942 werd de reeds genoemde redactie - commissie benoemd. Toen men over ging tot drukken kon men het praatje-trant niet houden, maar wel werd de naam behouden.

Ad 146: Heette eerst Luchtgevaar. Na het 5e nummer (December 1939) Luchtbescherming.

Ad 147: Op 15 Augustus 1937 verscheen er ook een nr. van Ala Blanca, met imprimatur van Pater I. de Bruyn O.P.

Ad 152: Met Harry A. Dennert waren nog redacteuren Mr. Leon A. L. Weeber en David A. Capriles. Eerste nummer 7 December 1940.

Ad 162: Zie Wenken voor de Politie en De Politie op Curaçao onder „aanvullingen".

Ad 165: Zie Sportkoerier onder „aanvullingen".

Ad 172: Eerste nummer 1 Februari 1943.

Ad 177: Heet thans De Knalpot.

AANVULLINGEN CURAÇAO.

1899. **El Rayo X.** Zou verschenen zijn in de loop van December 1899, volgens prospectus van 30 November 1899, getekend F. Evertsz.

1936. **Radio Guia,** publicacion mensual. Eerste nummer Juni 1936, uitgever-redacteur G. G. Hurtado (de boekhandelaar in de Madurostraat). Radio-programma, plm. 40 bladzijden. Vermoedelijk slechts eenmaal verschenen.

1937 (?) **Maandelijks Advertentieblad voor Willemstad en Omgeving.** No. 1. was gedagtekend November, zonder jaartal. Uit in het blad voorkomende advertenties en adressen zou men opmaken tussen 1937 en 1940. Het verscheen in 1000 exemplaren, die gratis verspreid werden. Drukker: Erven Otto Cras, uitgever A. J. Renaud.

1938. **Het Contact der Verbonden Verenigingen,** weekblad van de erbij aangesloten korfbal-verenigingen Asiento, Kwiek, Van Engelen, Ready, Caribe en C.S.C. Als redactie trad op de Contact-commissie bestaande uit afgevaardigden uit genoemde verenigingen waarbij evenwel Harry A. Dennert, J. B. Schotborgh en G. Visser het werk verzetten. Het bestond uit 8 bladzijden kwarto, was geheel in het Nederlands.

Begonnen in October 1938, hield na ongeveer 6 maanden op als gevolg van de ontbinding der contact-commissie.

De Brug, geïllustreerd reclameweekblad, in het Nederlands. Eerste nummer 17 September 1938. Eerst gedrukt bij Paul Blok, na ongeveer 5 à 6 maanden ging het naar De Stad, waar ongeveer drie nummers zijn verschenen. „Duizend exemplaren worden gratis verspreidt (sic) per post". Vele advertenties, Nederlands, Spaans en Papiament.

1939. **Wenken voor de Politie.** Op ongeregelde tijden verschijnend blad van de Curaçaose politie onder redactie van Kapitein (thans Majoor) Ebel Leonard Venema, hoofd van Politie op het eiland Curaçao. Eerste nummer 1 Juli 1939, laatste April 1940. In het eerste nummer schrijft Venema: „Hiermede krijgt u onder de ogen het eerste nummer van Wenken voor de Politie. Het ligt in de bedoeling om dit nummer door meer te doen volgen, telkens wanneer daartoe de behoefte en mogelijkheid aanwezig is". In het laatste nummer wordt gezegd, dat de volgende maand een nieuw blad De Politie op Curaçao in druk zou verschijnen en de taak van het gestencilde blad over nemen.

1939. **Stadseditie,** dagblad in het Nederlands. Redacteur Simon J. Teunisse. Gedrukt bij Paul Blok. Verscheen vier dagen. Eerste nummer 9 October 1939.

Wordt vervolgd.